

འཕྲུལ་ལཱ་ལཱ་

西藏仲絲

ཕྱི་ལྗོངས་ལྟུང་ལྟུང་།

ཕྱི་ལྗོངས་ལྟུང་ལྟུང་། ཕྱི་ལྗོངས་ལྟུང་ལྟུང་། ཕྱི་ལྗོངས་ལྟུང་ལྟུང་།

ཕྱི་ལྗོངས་ལྟུང་ལྟུང་། ཕྱི་ལྗོངས་ལྟུང་ལྟུང་། ཕྱི་ལྗོངས་ལྟུང་ལྟུང་།

ཕྱི་ལྗོངས་ལྟུང་ལྟུང་། ཕྱི་ལྗོངས་ལྟུང་ལྟུང་།

ཕྱི་ལྗོངས་ལྟུང་ལྟུང་། ཕྱི་ལྗོངས་ལྟུང་ལྟུང་།

ཕྱི་ལྗོངས་ལྟུང་ལྟུང་།

ཕྱི་ལྗོངས་ལྟུང་ལྟུང་། ཕྱི་ལྗོངས་ལྟུང་ལྟུང་།

西 藏 仲 丝

编辑出版

西藏自治区科委

西藏自治区手工业管理局

印 刷

北京敬印厂

内 部 发 行

201

དྲུག་མེད་གི་བྱུག་ཁྱིམ་མཇེད་མཁན་

འཇེད་དག་དབང་འཇེད་མེད་མེད་

书名题字 阿沛·阿旺晋美

ཚུམ་ཐྱིག་གི་འགན་ཁུར་མཁན་

ཡང་ཅུ་ལྷ་ལྷ་

མཁན་གྱིད་

བཅོད་ནམས་བྱུན་མཇེད་

པར་ལེན་མཁན་

མཁན་གྱིད་

ཡང་ཅུ་ལྷ་ལྷ་

དབང་ལྷུག་རྒྱུ་ཆེ་

ཁྱམ་ཐེང་ལག་ཆུང་གི་ཁྱམ་པོ་མཁན་

འཇམ་དབྱངས་

ཚུམ་ཐྱིག་གི་འགན་ཁུར་མཁན་

བཅོད་ནམས་རབ་བཅོད་

དབང་མེ་

མཇེས་ཕྱི་ཁྱམ་འཇོན་མི་ལྷ་

ཡང་ཅུ་ལྷ་ལྷ་ ལྷ་ལྷ་ཡའན་ ལྷ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་

པར་ལེན་མི་ལྷ་ལྷ་མཁན་

ཅང་ཁྱེན་མེད་

མཇེས་ཕྱི་ཁྱམ་འཇོན་པ་

དབང་ལྷ་ལྷ་

撰 编 杨树文 安 旭 索朗坚赞

摄 影 安 旭 杨树文 旺久多吉

仲丝技术顾问 甲 羊

责任编辑 索朗绕登 旺 姆

美术设计 杨给守 陆 延 陈木源

版面饰图 蒋振明

封面设计 董佩蕊

五、五、五

མཆོས་ལུག་ལྟན་པ་མེན་པུ་རུ་ཤོད་ཆོངས་སུ་མཐུན་ཞིས་ཀྱིས་བྱི་མི་ཁྱེད་ཀྱི་འཕུ་ན་པ་ཤེད་པ་འཆོད་ལྟམ་ཞིག་ཡིན་ན། ཁྱེད་ཀྱིས་ཁོ་ལ་མི་ཞིག་གི་ཁྱད་ཆོས་ལྟན་པ་ཤོད་པར་བྱ་བྱུང་། མེད་པ་ཆེ་ལུ་ཤོད་པ་ནི་མི་ཞིག་ནི་རྒྱུ་འབྱེད་པ་འཆོད་ནང་གི་ཤོད་པ་ལྟེན་ལྟེན་ཞིག་ཡིན། ཁྱད་བྱི་བྱུང་མེ་མི་ཤོད་བྱི་ལྟ་ཤིས་པ་ཆོང་ལས་བྱི་གལ་ཆོད་མེན་ལྟེད་རྩམ་གྱིས་ཞིག་ཡིན་པ་མི་ཆོད་ཤོད་གནང་པ་ལས་བྱི་ཞིག་གནས་ལྟེ་ཅལ་མཆོན་རྟལ་ཞིག་ཡིན། ཤོད་བྱི་བྱུང་མེད་ཀྱི་ཀྱུ་ལྟ་ལ་མེན་ནས་འབྲུག་ལྟེ་ལས་ཤིས་པ་ཀྱལ་པ་འཆོས་ཤིང་ས་གནན་འབྲུག་ལས་ལྟ་ཅལ་ནང་པ་ལྟེ་གས་གསར་གྱི་ཤོད་བྱུང་པ་ཞིག་ཡིན་པ་མེ་ཤོད་ཤོད་བྱི་བྱུང་མེད་པ་ཆེ་ལུ་འབྲུག་ཤིས་དང་ཆོས་ཀྱི་ཀྱུན་... ཤིས་ཆོང་མར་མི་ཞིག་སྐད་ས་ལྟེ་པ་ཤོད་བྱི་ཁྱད་ཆོས་དྲོས་གསལ་ཤོད་པ་ལྟེ་ཤོད་པ་འཆོན་ལྟེ་ཤོད་པ་ལྟེ་ཀྱུ་ལྟེ་ཞིག་གནས་ལྟེ་ཅལ་ཅན་ལྟེ། ཁྱེད་ཀྱིས་ཞིག་པ་ལ། མི་ཞིག་ས་ཞིག་པ་ལ། དམངས་གཞིས་ཞིག་པ་ལ། བན་ལ་ཆོས་རྟེན་ཞིག་པ་ལ། མཆོས་ཤིས་ཞིག་པ་ལ་དང་ཆོང་པ་ཤོད་ལྟེ་ཤོད་པ་ཆོང་ལས་ཆོང་ལས་ལྟེ་པ་ཞིན་བྱི་གནང་དོ།

པོད་ཀྱི་བྱུང་ཆེན་མོ་དེ་མོན་ཕྱིན་བྱེད་པ་དང་ཤིང་འཕེལ་དུ་འགྲོ་བའི་ལོ་ལྔ་མ་ཁུག་ཀྱི་ལོ་མང་པོ་ཞིག་བརྒྱུད་ཡོད་པ་དང་། པོད་བོཅིང་ས་
འབྲོལ་ས་བཀྲ་ཤིང་གི་བྱུང་ཆེན་འཕེལ་བྱས་པའི་བྱུང་ཆེན་ཀྱི་དུ་ཅང་འཁོར་པོ་ཞིག་རེད། བོཅིང་ས་འབྲོལ་བྱེད་ཆོས་བྱུང་ཆེན་མོ་བྱུང་གཞིག་ལ་འཕེལ་
བྱས་ཀྱིས་པ་ཤིག་བྱེད་པ་དང་། ལྷག་པར་དུ་ཕྱི་མོ་ཆོག་རྟོང་དགྲ་བརྒྱ་བརྒྱུད་བཅུ་ལྔ་མ་པའི་མེར་ཁྲུང་ཁྲུང་དབང་གིས་པོད་ཀྱི་ལས་
དོན་སྤར་ལ་མཛད་ཀྱིན་གནང་རྒྱུ་ཆོས་བྱུང་ཆེན་མོའི་ལག་གིས་བཅོ་ལས་ལ་སྤར་ཡོང་མཚར་ལྷག་རྒྱས་པར་བཤམ་པའི་དབྱིད་ཀྱི་འར་བྱུང་པ་རེད།

ད་ལྟ་མོན་ཕྱིན་བྱེད་ལས་པའི་ཆོས་གཞི་དང་སྟུང་ཁྲི། ལྷ་རངས་མི་རིགས་ཀྱི་སྤེལ་རྒྱན་ལྷན་པའི་རྒྱན་རིས་རྒྱན་འཛིན་བྱས་པ་མ་ཟད།
ད་དྲང་དུས་རབས་ཀྱི་སྤྱིར་སྟོབས་ལྷན་པའི་ཆོས་གཞི་དང་སྟུང་ཁྲི། རྒྱན་རིས་གསར་པ་མང་པོ་གསར་གཏོད་བྱས་ཡོད་པ་རེད། བཅོ་བ་
རྒྱས་ཀྱིས་བདེ་ཆུང་དང་ལྷན་པའི་ཆོས་གཞི་དང་སྟུང་ཁྲི། རྒྱན་རིས་གསར་པ་མང་པོ་གསར་གཏོད་བྱས་ཡོད་པ་རེད། བཅོ་བ་
ལྷག་མི་རིང་པོ། རྒྱན་ཅིང་འབྲི་བྱེད་ཆོས་ཆེན། ཅེ་པ་དྲུལ། བཅོན་ཀླུ་རིང་ལྷག་ཀྱི་བཅོན་ཀླུ་ལ་རྟོགས་ཀྱི་དབང་པའི་གཟི་བུ་དང་ལྷན་
བཟང་ལྷན་པའི་རྒྱལ་ཅེ་ལི་མཁར་རྫོང་དང་རྩ་བུ་ལྷ་སྤུ་པ་གསར་པ་ཞེས་པ་རྣགས་པའི་དུས་རབས་ཀྱི་རྒྱས་པ་མཚན་པའི་བྱུང་ཆེན་བྱེད་ཀྱིས་
ནས་རྩམ་འཐག་བཅོ་བམ་གྱི་ཆོག་མེད་ལྷག་ཀྱི་པོད་གསར་ཀྱི་རྒྱས་པ་གསར་པ་བྱེད་ཀྱིས་པོད་པམ་ཐད་ཡར་ཡང་མ་ཞིང་བྱེད་ཀྱི་ཆོ་
བརྒྱལ་ཁྲུང་གི་གྲང་ཁྲན་དང་དབྱི་ཆོག་མེད་ལྷག་ཀྱི་མེས་རྒྱལ་ལ་དགའ་ཞེས་ཆད་མེད་བྱས་པ་ཡོང་བྱེད་ཀྱིས་པོད་པ་རེད།

ཕྱི་མོ་ཆོག་རྟོང་དགྲ་བརྒྱ་བརྒྱུད་ཆོས་བྱུང་ཆེན་མོའི་ལག་གིས་བཅོ་ལས་ལ་སྤར་ཡོང་མཚར་ལྷག་རྒྱས་པར་བཤམ་པའི་དབྱིད་ཀྱི་འར་བྱུང་
ཀྱི་ཁྲུང་ཁྲུང་ཡོང་བའི་བཅོ་ལས་བྱས་གནང་བའི་རྒྱལ་ཡོངས་ཡོང་བའི་བཅོ་ལས་བྱལ་བྱེད་ཀྱི་མོན་ཆོས་ལག་འཁྱེད་མོང་པ་རེད། དེའི་ཐོག་
ནས་པོད་ཀྱི་རྒྱས་པའི་ཐོག་བཅོ་བམ་ཆོས་མཚན་ཆུང་ཆུང་ལྷན་པའི་རེད།

པོད་ཀྱི་བྱུང་ཆེན་རྒྱན་རིས་ལ་པོད་རིགས་ཀྱི་མི་རིགས་ཀྱི་ཁྲུང་ཆོས་རྒྱན་འཛིན་བྱས་པའི་བྱུང་ཆེན་ཆོས་མཚན་པོ་ཐོབ་པ་དང་། ལྷ་ས་ནས་
པོད་ཀྱི་བྱུང་ཆེན་དེ་ཕྱི་རྒྱལ་དུ་གནང་གི་ཡོང་ལ་ཁྲུང་གི་པོད་ཀྱི་ས་གནས་ཞེས་པའི་ཆོང་རྟགས་འཁོར་དེ་རྒྱལ་ཕྱིའི་རྫོང་རར་བྱང་ཆུ།
དབྱིན་ཇི། ཇར་མན་རྒྱ་བཤ། ཡུ་ཤི། ཡུ་ཤི་ཅི། ལྷ་ལན་སྤགས་རྒྱལ་ཁབ་ལག་ལ་འབྱུངས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

ཡིན་ན་ཡང་། མིང་ཆ་ཆེན་པོའི་མོ་བཅུ་ལྔ་པ་པོད་ཀྱི་བྱུང་ཆེན་རྒྱལ་ལྷན་པའི་རྒྱན་རིས་དེ་ཡང་པོར་འཇུག་ཆད་ཆེན་དུ་ཕྱིན་
པ་རེད། མི་རིགས་ཀྱི་ལག་གིས་བཅོ་ལས་ཀྱི་ཕྱེལ་བྱེད་ཀྱི་ལག་གིས་ཆུ་ལ་དེ་རྒྱན་འཛིན་དང་། པོད་ཀྱི་རྒྱན་པའི་ལྷན་པའི་བྱུང་ཆེན་
ལག་ཅུ་ལྷན་པའི་ཆོས་ཀྱི་དང་འཕེལ་གནང་ཆེད་དང་། པོད་ཀྱི་བྱུང་ཆེན་པོ་ཆོས་ཀྱི་དང་འཕེལ་གནང་རྒྱུ་ལ་མཁོ་བྱས་ཀྱིས་
བསྐུལ་འདོད་གནང་ཆེད་པོད་ཀྱི་བྱུང་ཆེན་མོ་ཀྱི་དབྱེད་བཞིན་མིག་ཆ་འཛུལ་བྱུང་དང་། ལྷག་ས་ཕྱི་གྲོང་རྒྱུ་དེ་དེ་དུ་ཅང་གསལ་ཆེན་པོ་
ཞིག་ཡིན་པ་མ་ཟད། ཞིབ་འཇུག་དང་། དཔེ་བྱུན་སྤེལ་རྒྱུ་མོགས་ཀྱི་དབྱེད་ཀྱི་ལས་དོན་ཡང་ཅང་ལག་ཆེ་རེད། དེ་ལྷག་དྲིང་ཐབ་ཀྱི་
དོན་སྤར་དེ་ཅུ་མ་ཡིན་པར། ལྷི་ཆོག་ས་མཚན་རིག་གི་ཞིབ་འཇུག་དབྱེད་ཀྱི་ལས་ལྷན་པའི་ལྷན་པའི་རྒྱན་རིས་དོན་ཞིག་རེད། དེ་བཞིན་
འདྲིའི་ནང་དུ་པོད་ས་གནས་ཁག་གི་གནང་དོང་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་ཆེན་རིས་བསྐུས་ཡོད་ཅིང་། ཡོངས་ཆེད་ཐད་སྤེལ་མེད་སྟེ་འཛུལ་ཤིག་
མིན་ནང་། པོད་ཀྱི་བྱུང་ཆེན་གནས་རྒྱལ་ཡོངས་རྒྱུགས་མཚན་ཡོད། མི་འབྲིག་སར་འགས་བཅོས་ཡོང་བ་འཆལ། །

前 言

美丽富饶的西藏高原是祖国民族文化宝库的重要组成部分之一。具有悠久历史和民族特色的西藏仲丝，又是西藏藏族文化宝库里的一颗明珠。西藏仲丝不仅是西藏手工业的重要生产项目，而且还是藏族传统文化艺术的标志之一。西藏仲丝的穿杆结扣法，在我国乃至世界地毯织造技术中，都是一个创举，至今仍不失其独树一帜的地位；其章法、色彩以及纹样组织等方面，也都鲜明地体现了它的民族和地区特征。因而，使中外许多学者，如史学家、民族学家、民俗学家、考古学家、美术家、商家、用户等各方面，都以为注目。西藏仲丝的应用范围很广泛，可以用作卡垫、地毯、靠背、方垫、长垫（用于宫殿、经殿、走廊）、马鞍垫、马鞍盖、骡额盖、牛膝套、自行车坐垫、门帘、挂衣、宝瓶套、镇纸杆等，由于实用和装饰位置的要求，仲丝的形式也是多种多样的。仲丝是所有栽绒织物的总称，所以本书定名为“西藏仲丝”。

西藏仲丝的生产和发展经历了曲折的道路。西藏解放前的仲丝发展是十分缓慢的。西藏解放后，仲丝事业得到了新的发展。一九八〇年以来，由于贯彻了中共中央对西藏工作的指示精神，仲丝工业又迎来了繁花似锦的春天。现在生产的品种，除了保持古代民族传统以外，还创造了许多具有时代精神的新花色、新图案。工人们用灵巧的双手，设计并织成了巍峨的珠穆朗玛峰、万里长城、南京长江大桥、布达拉宫、具有反对帝国主义侵略光荣传统的江孜宗山等具有时代风貌的仲丝。

西藏仲丝以其独特的风貌屹立于全国地毯工业之列。织仲丝工人织出了社会主义新西藏的新面貌，也织出了百万翻身农奴对中国共产党和社会主义祖国的无限热爱。一九八〇年拉萨地毯厂和江孜地毯厂曾荣获国务院轻工部颁发的全国轻工业优质产品证书，肯定了西藏仲丝工人们的卓越技艺。

西藏仲丝深受国内外欢迎。一九七二年西藏仲丝正式以“中国西藏地毯”的牌号，进入了国际市场，远销英国、西德、瑞士、比利时、荷兰等国家。

十年内乱中，西藏仲丝的传统图案流失严重，为了继承民族手工业的优秀遗产，发展西藏传统仲丝工艺技术，促进西藏仲丝工业的发展，十分必要尽快地搜集和整理有关西藏仲丝的资料，并进行必要的研究和出版工作。它对社会科学研究也将是一项有价值的工作。

为此目的，本书着重编印了所收集到的传统仲丝图案，对于现代许多优秀之作，限于篇幅不能一一收入。《西藏仲丝》虽然不算浩瀚之著，但也能够初步地反映出西藏仲丝的全貌。本书编辑匆促，又限于水平，不足之处、甚至谬误在所难免，望各方专家和读者批评指正。

དཀར་ཆག

ཕྱི་ཕྱི་ཕྱི་ཕྱི་ - - - - - 3

ཕྱི་ཕྱི་ཕྱི་ཕྱི་ཕྱི་ཕྱི་
 ཕྱི་ཕྱི་ཕྱི་ཕྱི་ཕྱི་ཕྱི་ཕྱི་ཕྱི་ཕྱི་
 ཕྱི་ཕྱི་ཕྱི་ཕྱི་ཕྱི་ཕྱི་ཕྱི་ཕྱི་
 ཕྱི་ཕྱི་ཕྱི་ཕྱི་ཕྱི་ཕྱི་ཕྱི་ཕྱི་ཕྱི་
 ཕྱི་ཕྱི་ཕྱི་ཕྱི་ཕྱི་ཕྱི་ཕྱི་ཕྱི་ཕྱི་
 ཕྱི་ཕྱི་ཕྱི་ཕྱི་ཕྱི་ཕྱི་ཕྱི་ཕྱི་ཕྱི་

ཕྱི་ཕྱི་ཕྱི་ཕྱི་ཕྱི་ཕྱི་ - - - - - 37

ཕྱི་ཕྱི་ཕྱི་ཕྱི་ཕྱི་ཕྱི་ - - - - - 50

ཕྱི་ཕྱི་ཕྱི་ཕྱི་ཕྱི་ཕྱི་ - - - - - 51

ཕྱི་ཕྱི་ཕྱི་ཕྱི་ཕྱི་ཕྱི་ - - - - - 56

ཕྱི་ཕྱི་ཕྱི་ཕྱི་ཕྱི་ཕྱི་ - - - - - 70

ཕྱི་ཕྱི་ཕྱི་ཕྱི་ཕྱི་ཕྱི་ - - - - - 83

ཕྱི་ཕྱི་ཕྱི་ཕྱི་ཕྱི་ཕྱི་ - - - - - 102

ཕྱི་ཕྱི་ཕྱི་ཕྱི་ཕྱི་ཕྱི་ཕྱི་ཕྱི་ཕྱི་ - - - - - 105

ཕྱི་ཕྱི་ཕྱི་ཕྱི་ཕྱི་ཕྱི་ཕྱི་ཕྱི་ཕྱི་ - - - - - 138

ཕྱི་ཕྱི་ཕྱི་ཕྱི་ཕྱི་ཕྱི་ - - - - - 145

目 录

西藏仲丝	-----25
历史概述	
西藏仲丝的使用范围	
西藏现代仲丝的工艺特点	
西藏仲丝的图案特点	
西藏仲丝纹样和色彩的形成与衍变	
仲丝的发展过程	-----37
室内陈设	-----50
江 垫 式	----- 51
龙 凤 式	-----56
满地铺式	-----70
城 廓 式	-----83
嘎雪巴式	-----102
其他仲丝织品	-----105
其他藏式图案纹样举例	-----138
编 后 记	-----146

དཀར་མཁའ་

ཕྱི་ལོ་ལྷན་སྐྱོད་ 3

ཕྱི་ལོ་ལྷན་སྐྱོད་ཀྱི་ཕྱི་ལོ་ལྷན་སྐྱོད་

ཕྱི་ལོ་ལྷན་སྐྱོད་ཀྱི་ཕྱི་ལོ་ལྷན་སྐྱོད་ཀྱི་ཕྱི་ལོ་ལྷན་སྐྱོད་

ཕྱི་ལོ་ལྷན་སྐྱོད་ཀྱི་ཕྱི་ལོ་ལྷན་སྐྱོད་ཀྱི་ཕྱི་ལོ་ལྷན་སྐྱོད་

ཕྱི་ལོ་ལྷན་སྐྱོད་ཀྱི་ཕྱི་ལོ་ལྷན་སྐྱོད་ཀྱི་ཕྱི་ལོ་ལྷན་སྐྱོད་

ཕྱི་ལོ་ལྷན་སྐྱོད་ཀྱི་ཕྱི་ལོ་ལྷན་སྐྱོད་ཀྱི་ཕྱི་ལོ་ལྷན་སྐྱོད་

ཕྱི་ལོ་ལྷན་སྐྱོད་ཀྱི་ཕྱི་ལོ་ལྷན་སྐྱོད་

ཕྱི་ལོ་ལྷན་སྐྱོད་ཀྱི་ཕྱི་ལོ་ལྷན་སྐྱོད་ 37

ཕྱི་ལོ་ལྷན་སྐྱོད་ཀྱི་ཕྱི་ལོ་ལྷན་སྐྱོད་ 50

ཕྱི་ལོ་ལྷན་སྐྱོད་ 51

ཕྱི་ལོ་ལྷན་སྐྱོད་ 56

ཕྱི་ལོ་ལྷན་སྐྱོད་ 70

ཕྱི་ལོ་ལྷན་སྐྱོད་ 83

ཕྱི་ལོ་ལྷན་སྐྱོད་ 102

ཕྱི་ལོ་ལྷན་སྐྱོད་ཀྱི་ཕྱི་ལོ་ལྷན་སྐྱོད་ 105

ཕྱི་ལོ་ལྷན་སྐྱོད་ཀྱི་ཕྱི་ལོ་ལྷན་སྐྱོད་ 138

ཕྱི་ལོ་ལྷན་སྐྱོད་ 145

目 录

西藏仲丝	25
历史概述	
西藏仲丝的使用范围	
西藏现代仲丝的工艺特点	
西藏仲丝图案特点	
西藏仲丝纹样和色彩的形成与衍变	
仲丝的发展过程	37
室内陈设	50
江 垫 式	51
龙 凤 式	56
满地铺式	70
城 廓 式	83
嘎雪巴式	102
其他仲丝织品	105
其他藏式图案纹样举例	138
编 后 记	146

བོད་ཀྱི་ལྷ་མོ་ཟེ།

དང་པོ། ཡོ་རྒྱལ་མཛོད་པ་ལྷ་མོ།

ལྷ་མོ་ཟེ་ནི་པོ་དམི་དམངས་ཀྱི་འཛོ་པའི་མཁོ་གཞི་ཡོ་བྱང་ནང་མེད་དུ་མི་རྒྱུ་བ་ཞིག་ཡིན་པ་ཤེ། དམོན་པ་དང་ཡུལ་མིའི་སྤྲོད་ཁང་ནས། ལྷ་ལཱ་དང་། རྩ་སྤོ་ཤོག་ཚགས་ཚུན་ཆད་གང་ས་གང་དུ་མཚོང་བྱ་ཡོད། གནས་གཤིས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་གྱིས་ཀྱིན་པལ་པོད་ཀྱི་ཡོ་རྒྱལ་ཤོག་མིང་པལ་དང་ས་མ་ར་རྩ་འདྲེཔས་སྤོང་བྱང་གྱི་ཏ་ཅང་ཉུང་པར་བརྟན་ཡུལ་དེ་རང་ནས་འཕྱར་ཆེན་ཤོན་པའི་པལ་གྱི་བྱོན་ཆས་སྡེ་ཆོགས་དང་། འཛོ་པའི་མཁོ་ཆས་འཕགས་པའི་བྱི་ཡོད་པ་དང་པོད་ཀྱི་པལ་སྡེ་རིང་ཞིང་ནེམ་... འཕར་རང་བཞིན་ལེགས་པའི་ཁྱད་ཆས་ལུན་ཡོད་པ་དེས་ལྷ་མོ་ཟེ་འཕགས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པའི་ཆ་ཀྱིན་བསྟན་ཡོད། ལྷ་མོ་ཟེ་འཕགས་པ་དེས་ཡུལ་དེ་གཤི་མི་རྩམས་ཀྱི་གནས་ལྟོད་དང་། བརྟན་པ། ལས་ག་ཚོགས་ཀྱི་ཆ་ཀྱིན་ལེགས་པཅོས་ཡོད་ཀྱི་ཡོད་པར་བརྟན་པོད་མི་དམངས་ལ་ཆ་མཆོད་ན་ལྷ་མོ་ཟེ་ནི་ཆ་དགོས་... གཏུགས་ཀྱིས་རེ་བ་བྱེད་པའི་མཁོ་བྱེད་ཅིག་ཡིན་སྟེ་པལ་པོད་ནས་ལྷ་མོ་ཟེ་ཤོན་པ་དང་ཁབ་གདལ་དུ་འགྲོ་བ་ནི་ཆས་ཉིད་ཤོག་མེད་ཅིག་རེད།

ལྷ་མོ་ཟེ་འཕགས་པའི་ “.....ཡུལ་འདི་ལ་སྤྲོད་སྤྲོད་པར་གསུམ་དུ་བཤད་པའི། སྤྲོད་ཀྱི་ཡུལ་ནི་ཆོང་མདུས་ཆེན་པོ་གཅིག་མི་རིགས་མི་གཅིག་པ་གཉིས། འབྲུག་སྡེ་ཆེན་པོ་གསུམ།

ཆོང་སྡེ་མི་གཅིག་པ་གསུམ་ལགས།བཟོ་སྡེ་གསུམ་ནི། ལྷ་མོ། ར་མ། ལྷ་མོ་བྱ་གསུམ་ཞེས་དང་། “པར་གྱི་ཡུལ་ནི་.....ཆོང་འདུས་ཆེན་པོ་གཅིག་.....མི་རིགས་གཉིས།བཟོ་སྡེ་གསུམ་ནི། མེའུ་དང་། ལྷ་མོ་ཟེ། འཕྲིང་པ་པ་གསུམ་ཞེས་དང་། “ལྷ་མོ་དེ་གྱི་ཡུལ་གྱི་.....ཆོང་སྡེ་གསུམ་ནི། མེད་རག་དང་། བེར་མ། ལྷ་མོ་ཚོན་གསུམ། “ཞེས་སྟེ་གསལ་བ་ལྟར་ན། ལྷ་མོ་འདི་དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་སྡེ་ཆས་སྟེ་གཙང་ཁུལ་ལྷང་དཀྱིལ་ས་ཁུལ་དུ་ལྷ་མོ་ཟེ་ཤོན་བྱེད་ལྷ་མོ་ཡོད། ལྷ་མོ་ཟེ་ར་ལྷ་མོ་ཟེ་ཞེས་ཟེར་བ་དང་། དེ་ནི་ལྷང་དཀྱིལ་ས་ཁུལ་གྱི་ལག་ཤེས་བཟོ་ལས་ཀྱི་དམིགས་པས་ལ་ཤོན་ཚོག་གསུམ་པའི་... ལྷ་མོ་ཤིག་ཡིན་པ་དེས་ཆོང་རྩའི་ཤོག་གསུམ་ཁུལ་གཞན་དུ་..... དེ་ཆས་ཚོག་པའི་ལེ་ལེ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེ་ཆས་སྡེ་གསུམ་གྱི་དུས་རིམ་རིང་པོ་ཞིག་གི་ནང་ས་ཁུལ་འདྲི་(དེང་དུས་ཀྱི་བ་སྡེ་མ་དབང་ལྷན་ས་ཁུལ་ནི་ལྷ་མོ་ཟེ་ཤོན་པའི་སྡེ་གནས་ཤིག་ཡིན་སྟེ་སྡེ་མ་ཟད་... ས་ཁུལ་དེ་ནས་ཤོན་པའི་ལྷ་མོ་ཟེ་དེར་དབང་ལྷན་ལྷ་མོ་ཟེ་བེར། བོད་སྐལ་ལྷ་ར་ན། ལྷ་མོ་ཟེ་མ་ཤོན་གོང་འཕགས་སྤངས་པལ་ཆེར་བརྟགས་བྱ་གསུམ་དང་འབྲེ་པར་སྟེན་དོག་མདུད་པ་མ་བརྟུབ་པར་... བར་གར་གཤམ་ལེན་པའི་“ཁྱི་བཅད་”ཟེར་བ་ཞིག་བྱུང་ཡོད་པ་... དང་། ཁྱི་བཅད་མ་བྱུང་གོང་དུ་“སྤྲོད”དར་ཡོད་པ་དེ་ནི་པལ་ཆེར་ཏ་ཅང་ཉུང་པར་སྡེ་ས་ནས་ཡོད་པ་ཞིག་ཤེ། རྩ་ཆས་གསར་པའི་

ཏུས་སྐབས་ནས་ཕུང་བྱིན་པ་མིན་ནམ་སྐབས་ཡང་འདྲར་ཁྲུངས་མ་
 བཅན་གང་ཕུང་དུ་བརྒྱུད་པར་མི་རིགས། རོན་ཀྱང་ཕྱི་མོ་དྲག་
 བརྒྱ་ཉི་ལུ་ཙེ་གསུམ་ལོ་ལྷལ་པོ་ཐུང་དང་མེ་ཆ་པོ་ཁྲི་བཞི་པོ་
 བཅོགས་པ་དབལ་ལུ་སྤྱད་དྲིང་དུས་ཀྱི་དྲིང་རི། ས་དྲག་ཤ།
 སྤྱད་ལྟང་། མཉམ་ནང་ཁྲུལ་དུ་སྤྱད་སྐབས་ལུལ་དེ་གཞི་མི་
 དམངས་ཀྱི་སྤྱུ་འཕག་པའི་ལག་རྩལ་ཁྲུབ་གདལ་དུ་སྤང་བ་……
 མཐོང་ཡོད་པའི་མོ་ལྷུ་པོ་ཞི་གཞི་འཛིན་མ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན།
 ཞོང་གསལ་དེ་རྒྱམས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཡོད་ཀྱི་ལྷུ་མ་ཟེ་ནི། ཐོག་
 མར་སྤྱུ་དང་དེ་ནས་ཁྱི་བཅད་དེ་ནས་དབང་ལྷན་ལྷུ་མ་ཟེ་
 དེ་ནས་དོང་བས་ཀྱི་ལྷུ་མ་ཟེ་བཅས་སུ་རིམ་འབྱུར་ཕུང་བ་ཞིག་
 ཡིན་པ་གསལ་ཡོད་མཛད། བཅོ་ཅལ་ཀྱི་རྩམ་པར་དཀྱིལ་བས་
 པ་ལྷར་ན་བརྒྱད་རིམ་དེ་ནི་ཕྱང་དངོས་འཕེལ་ཀྱས་ཀྱི་ཆས་ཉིད་……
 དང་མཐུན་པ་ཞིག་རེད། “སྤྱུ་ཡི་བཅོ་ཅལ་དེ་སྤྱུ་བས་བཅོ་
 ཞིག་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་དངོས་ཐོག་ཀྱི་སྤྱུ་གཉིས་ཀྱི་ཏུ་ཁའི་རྩམ་
 པར་བཏགས་པ་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། ལྷ་སྤྱུ་སྤྱུ་པོ་ཡོད་སྤྱུ་བས་
 མཐུག་ཚད་ལས་ཅན་ཞིག་དུ་སྒྲུབ་པ་རེད། ཏུས་མཆུག་གི་“སྤྱུ་
 རྟོ་རིམ་པས་ཆོས་གཞིའི་ཐོག་འབྱེད་ཀྱི་ཕྱང་ནས་ནག་པོ་དང་།
 དཀར་པོ། མེར་པོ། དམར་པོ་བཅས་ཀྱི་ཅན་ཏུ་སྤྱུ་མའི་ཐོག་
 རིམ་དང་ནི་རིམ་ཕུང་ནས་ལྷ་སྤྱུ་གི་མཛེས་ཆོས་ཐད་ལ་ཡར་……
 ལྷུ་མ་ཆེན་པོ་ཕུང་ཡོད། རོན་ཀྱང་དེ་ནི་ཐར་བཞིན་སྤུས་གཅིག་
 ཡིན་པའི་ལྷ་སྤྱུ་སྤྱུ་མ་པོ་ཏུ་ཁའི་རྩམ་པར་བཏགས་པའི་མཐུག་
 ལ་ཁྲུང་བ་ཞིག་རེད།

“སྤྱུ་ཡི་རིམ་ལུ་བོད་ཀྱི་ཁའི་ལ་འཕག་དེ་ཡན་ལག་……

གཉིས་ལུ་ལྷུས་ནས་འཕེལ་ཀྱས་ཕུང་བ་ལས། གཅིག་ནི་སྤུས་
 གཅིག་ཡིན་པའི་བཅོ་པོ་ཞེས་པ་སྟེ། བོད་ལུགས་ཀྱི་ཀམ་པའི་
 འཕག་རིམ་གསལ་དུ་ལྷུགས་ལ་སྤྱུ་བཅོགས་མེད་པ་དེ་རིགས་དང་
 རྩམ་བཞི་ཡིན་པའི་སྤུ་པོ་ཕྱུ་ལྷུགས་ཉི་ལུ་སྤྱུ་པོ་ལ་འཇམ་

ཞིང་མཉེན་པ་དེ་རིགས་རེད། འཕེལ་ཀྱས་ཕུང་བ་ཅིག་ནས་ནི་
 “ཁྱི་བཅད་”ཡིན་པ་སྟེ། “ཁྱི་བཅད་”ཀྱི་གཞི་ཅན་ལྷ་སྤྱུ་དེ་ཁྱི་
 སྤངས་སྤྱུ་དང་གཅིག་མཚུངས་ཡིན་མོད། རོན་ཀྱང་ཙེ་བའི་
 ཁྱད་པར་ནི་“ཁྱི་བཅད་”དེ་ལ་སྤྱུ་སྤང་མིན་པའི་སྤྱུ་བཅོགས་ཡོད་
 པས་དོས་སྤུ་འཇམ་གང་གི་འཕག་སྤངས་ལས་བཞུག་པ་ཞིག་……
 ཡིན། མ་གཞི་དེ་ཡང་“U”ཡི་དབྱིབས་ལྷར་སྤྱུ་དྲིག་ཐད་ཀར་
 ལྷུགས་སྤངས་པ་ཞིག་ཡིན་དང་དེར་དྲིང་སྤྱུ་ཀྱི་ལྷུ་མ་ཟེ་རྩམ་
 པ་དང་བོད་སྤྱི་དྲི་ལྷུ་མ་པའི་ཁྱད་ཆོས་ཡོད་པ་རྒྱགས་ལུན་ཡོད།
 “ཁྱི་བཅད་”ནི་ཆ་ཆ་ལག་ཆ་ཚད་ལྷན་པའི་ཐགས་ཁྲིའི་ཐོག་འཕག་
 པ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་སྤྱུ་འཕག་པའི་ཏུས་སྐབས་སུ་ཐགས་ཁྲི་ཆ་
 ཚད་བཞིག་ཕུང་མེད་དེའི་འཕག་སྤངས་ཀྱི་ཆོ་རིམ་འདི་སྟེ།
 གཅིག་གཞི་གདན་འཕག་སྤངས། ལྷ་སྤྱུ་གཉིས་པོ་
 སྤུ་མ་ལས་ཆར་འདྲ་ཞིང་སྤྱུ་ཡི་ལྷ་སྤྱུ་ལས་ཆར་ཟད་པ་……
 དང་། འབྱིམས་མ་བཟུང་བའི་སྤྱུ་དུ་བཞི་ཆབས་ཅིག་ཁོག་
 ལྷན་གྱི་དང་བ་ཡིན་པས། དེ་ཡང་སྤུས་གཅིག་ཡིན་པའི་ལྷ་སྤྱུ་
 ཀྱི་ཏུ་ཁའི་རྩམ་པར་དོས་སྤུ་མ་ལུ་བྱང་བ་ཞིག་ཡིན་པ་དེ་ནི་……
 སྤྱུ་དང་ཡོངས་སུ་གཅིག་པ་ཡིན།

གཉིས། སྤུ་འཕགས་པ། ག་སྤྱི་མིན་པའི་འཕགས་སྤྱུ་
 ཆོན་ཁ་དེ་ལྷ་རིམ་པ་ཞོང་འོག་གཉིས་ཀྱི་དབྱེལ་དུ་གཡས་ནས་……
 གཡོན་དུ་འཕྲེན་དེ་ལག་གཡོན་མས་ལྷུག་ཀྱི་ར་བཟུང་ནས་ལག་……
 གཡས་པས་རིམ་པས་ལྷ་སྤྱུ་ཆོན་མའི་དབང་དབྱག་ཚད་མར་འཕྲེན་……
 སྤྱུ་དཀོན་ནས་ལྷུག་ཕུར་ཐོག་དབྱེས་དེ་ལྷ་སྤྱུ་མ་ཡོངས་རྒྱགས་
 ལ་པལྱན་མ་ཟིན་པར་དེ་ལྷར་ཕྱང་དཀོས་ཤིང་དེ་ནས་ལྷུག་ཕུར་……
 འཕག་མཚམས་བར་ཆུར་འཕྲེན་དགོས། དེ་ནས་ཏགས་འཕྱལ་
 རས་ཏུ་ལྷུས་ཉི་འཕགས་སྤྱུ་དམ་པོར་གདན་པ་བཞོན་དགོས། དེ་
 རས་ཏགས་ཆུར་བཅོན་དེ་སྤུ་སྤྱུག་འཕྲེན་ནས་སྤུ་ལྷུག་དགོས།
 ཡང་བཟུར་ཏགས་དེ་སྤུ་སྤྱུག་འོག་གི་སྤྱུ་མས་ཁ་བར་བཅུག་པ་……

ཐེང་མ་དང་རྩམ་འཐག་སྐངས་དང་སྤྱོལ་བྱང་བའི་བཤད་སྒྲིབ་...
འདུག ཡིན་ནའང་ཐེང་མ་ཐེང་པ་སྤྱོལ་བཞིན་པའི་གསེག་
རིམ་ཅན་གྱི་སྤྱོལ་རིམ་སྤྱོད་པའི་རིགས་ནི་ཁྱེད་ཡོན་མ་ཁུལ་...
ནས་ཐོན་གྱི་མེད་པར། མིང་ཀླུ་ར་བས་ཀྱི་དབར་ལི་ལོ་བྱེད་
པའི་ཆེས་སྤྱོད། གཞི་ནས་བོད་ཀྱི་ཁུལ་ཆོག་ལ་བཅིངས་ནས་པོ་བྱང་
དུ་ཁྱིམ་སྤྱོད་ལ་བྱ་གདུང་དྲ་དྲ་ཐས་ལི་སྤྱོད་པའི་གྲིག་རེད།
ཁལ་ཏེ་ཐང་ཀླུ་ར་བས་ཀྱི་དུས་འཁོར་སྤྱོད་མ་ནས་ཁྱེད་ཡོན་ཁུལ་
དུ་ཐེང་མ་འཐག་པའི་ལག་ཁུལ་དེ་ཡོད་ན་མོ་བཟུང་བཟུང་ལྟར་ལྟར་...
ཅམ་གྱི་ཆེས་སྤྱོད་པའི་མིང་ཀླུ་ར་བས་སྤྱོད་ཐེང་མ་དེ་བོད་...
ཀྱི་ཁུལ་ཆོག་ཅོག་དུ་བཅིངས་བྱུང་བ། ཁོང་དུང་ཆོས་བཤད་ཐོན་
པ་སྤྱོད་པའུ་ཤིས་བཅིངས་པ་དབལ་གྱི་དུས་སྤྱོད་པའི་དུས་...
འཁོ་བོད་ཀྱི་དམངས་ཁོང་ཡོངས་ཁྱེད་དུ་རྒྱ་དུང་དུང་བཞི་
“སྤྱོད”མིན་པ་དང་། དེའི་ཆེས་སྤྱོད་ཆེས་སྤྱོད་ཀྱི་ཐེང་མ་ཐེང་
སྤྱོད་པའུ་དུ་ཐོག་མར་བལ་འཐག་སྤྱོད་པའི་ཐོན་པ་ཞིག་ཡིན།
སྤྱོད་པའི་དབལ་སྤྱོད་པའི་ཐེང་མ་ཐེང་པའུ་དུ་དང་། མཉེན་ལོས་
ཐང་སྤྱོད་པའི་དབལ་ཐེང་མ་ཐེང་པའི་སྤྱོད་དང་ཁྱེད་པར་
ཆེར་མེད་པས་དེ་དང་ཆེས་སྤྱོད་པའི་ཐེང་མ་ཐེང་པའི་གཉིས་དུ་བྱེད་
པའི་བྱེད་དུ་གྲོལ། ཁལ་ཏེ་མཆོ་སྤྱོད་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུ་མ་བཤད་ཁས་
པའི་ལག་ཁུལ་དེ་ཆོས་ཀྱི་ཐོག་ཐོག་མེད་པའི་གཞུང་ལ་མ་གཞུངས་བོད་...
ཁོང་ས་དབལ་མེད་པའུ་གྱི་སྤྱོད་དུ་ཡོད་པའི་དབལ་དུ་བྱས་
ན་ རྒྱུད་དག་མཛོ་ས་ཁུལ་ལས་ན་མཆོ་སྤྱོད་ཀྱི་ལོ་ཡང་ཁོང་
བཅན་སྤྱོད་པའི་ཆུན་ཆད་ཐོག་མཐོང་པར་གསུམ་པ་དུས་ཀླུ་གྱི་...
དོད་མ་ལོག་དུ་གཞུང་ལ་བཞིག་ཡིན་དགོས་ཀྱི་རེད། དེར་
བརྟེན་ཆུ་བཟའ་ལྷན་ཤིང་ཁོང་ཆོས་བོད་དུ་ཐེང་མ་འཐག་པའི་...
ལག་ཁུལ་སྤྱོད་པའི་བེར་བེད་ནི་ཁྱེད་ཀྱི་དབལ་ཐེང་མ་ཐེང་པའི་གྲིག་ལ་
བཅིངས་པའི་ཐང་མེད། ལྷོ་ཐེང་ལག་ཁུལ་ལྷན་ཤིང་ཁོང་ཆོས་
བཟུངས་པའི་ཁོང་བཤད་ནའང་། དེ་ཆོས་ཁོང་དུ་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་

བོད་ཀྱི་ཡིག་ལམ་དུ་འཁོད་པའི་“བྱམ་ཟེ”ནི་ཁྱི་ཁོའི་དུས་རབས་...
བཟུག་གཞིག་པའི་ཐེང་མ་ཐེང་པའི་དུས་དུང་པར་མེད་ཀྱི་བཟུག་
ཅམ་ལས་སོང་མེད། ཁལ་ཏེ་སྤྱོད་དེ་ཡང་ཁུལ་ཐེང་ཐོག་མའི་
ནམ་པ་ཞིག་དུ་བཅིངས་ནའང་དུང་པར་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་
བཟུང་དག་ལས་སོང་མེད། ཆུ་བཟའ་ལྷན་ཤིང་ཁོང་ཆོས་བོད་དུ་
ཐེང་མ་ཐེང་པའི་དུས་ཆོད་ནི་དེ་ལས་མོ་ཉིས་བཟུང་བཟུང་ཆུ་གཉིས་
ཀྱིས་ཐུ་བཤོད། ཁལ་ཏེ་དེ་ཆོས་འབྲེལ་ཆུ་བཟའ་ཁོང་ཆོས་བོད་དུ་
བྱས་ཐེ་དར་སྤྱོད་པའི་དུས་ཐོག་ན་གཞིག་ནས་བོད་ཀྱི་བྱམ་ཟེ་དེ་
ཐོག་མར་སྤྱོད་པའི་ལྷོ་སྤྱོད་ཀྱི་ཐོག་ཐོག་མེད་པའི་
ལས་གཅང་ཁུལ་དུ་སྤྱོད་པའི་ཐོན་པ་མི་མིད། གཉིས་ནས་བོད་ཀྱི་
བྱམ་ཟེའི་བཅོ་ཆལ་ཡང་གཞི་ཅའི་ཐོག་ཐོག་མེད་ཀྱི་ཐེང་མ་ཐེང་པའི་
འདྲ་བའི་གྲིག་ཡོད་དགོས། (དོན་དང་མ་ཐོག་བོད་ཀྱི་བྱམ་ཟེ་དང་
ཐོས་ཀྱི་ཐེང་མ་ཐེང་པའི་དུས་ཐོག་ནས་གཉིས་ཡོངས་སུ་མི་འདྲ་
བའི་གྲིག་ཡོད་དགོས། དེའི་ཐོག་ནས་ཆུ་བཟའ་ཁོང་ཆོས་བོད་དུ་བྱས་ཐེང་
ལག་ཁུལ་སྤྱོད་ཀྱི་ཐེང་མ་ཐེང་པའི་ཐོན་པའི་ཐོན་པའི་ཐོན་པའི་
ཆལ་བཟུངས་པའི་བེར་བེད་མཆོངས་པར་ཆོང་མ་བོད་རིགས་མི་
དམངས་ཀྱིས་ཆུ་བཟའ་ཁོང་ཆོས་བོད་དུ་ཞིན་གྱི་བཟུང་པས་ཀྱང་...
ནས་བཟུངས་ཏེ་བཀའ་དྲིན་ཆེས་དུན་གྱི་ཆོད་དུ་སྤྱོད་པའི་མཆོད་...
སྤྱོད་ཀྱི་ཡིན་པའི་ལས་ཆོད་དེ་ཆོས་ཀྱི་གཞི་བཟུང་པའི་ཆོང་མ་ཆོང་...
མཛོད། ཐོས་ཀྱི་ཐེང་མ་ཐེང་པའི་དུས་ཐོག་ནས་ཆུ་བོད་ནས་དར་བ་
ཞིས་པའི་ཞོད་སྤྱོད་དེ་ཡང་ཡོད་དོན་མི་བྱང་བའི་གྲིག་དུ་སྤྱོད་...
ཁོང་དུ་སྤྱོད་ཐེང་མ་ཐེང་པའི་དུས་ཐོག་ཐེང་མ་ཐེང་པའི་སྤྱོད་པའི་
ཀྱི་དུས་དཀྱིས་དུང་དུང་བའི་གྲིག་ཡོད། དེའི་ཐོག་ནས་ཁྱེད་ཀྱི་
ཐོས་ཀྱི་ཐེང་མ་ཐེང་པའི་དུས་ཐོག་ནས་ཆུ་བོད་པའི་ཐོས་ཀྱི་དུས་ནས་...
ནམ་པའི་གཞན་ཆགས་ཐོན་པའི་སྤྱོད་ཀྱི་ཐེང་མ་ཐེང་པའི་ཐོན་པའི་
ཡོད།